EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 5.2.2025
COM(2025) 32 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2020/1056 (elektroonilise kaubaveoteabe kohta) komisjonile antud õiguse kohta võtta vastu delegeeritud õigusakte

1. Sissejuhatus

Määrusega (EL) 2020/1056 elektroonilise kaubaveoteabe kohta[1] (edaspidi „eFTI määrus“) on kehtestatud õigusraamistik, mille alusel saavad ettevõtjad edastada täitevasutustele elektrooniliselt teavet ELi piires toimuva kaupade maantee-, raudtee-, sisevee- ja õhuveo kohta.

eFTI määruse eesmärk on soodustada kaubaveo ja logistika digitaliseerimist, et vähendada halduskulusid, parandada pädevate asutuste suutlikkust tagada nõuete täitmine ning muuta transport tõhusamaks ja kestlikumaks. eFTI määrus jõustus 20. augustil 2020. Kuigi enamikku sätteid kohaldati alates nende jõustumise kuupäevast[2] või alates 21. augustist 2024,[3] hakatakse nõuet, mille kohaselt peavad liikmesriikide ametiasutused aktsepteerima kontrollimiseks elektrooniliselt esitatud teavet, kohaldama alles alates 9. juulist 2027[4].

eFTI määruse kesksed elemendid on andmete määratluste ja vormingute ühtlustamine ning andmevoogude parandamise meetmed, mis suurendavad tõhusust. Selleks on määruse artikli 2 lõikega 3, artikliga 7, artikli 12 lõikega 5 ja artikli 13 lõikega 3 antud komisjonile õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte. Täpsemalt:

a) artikli 2 lõikega 3 on antud komisjonile õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse I lisa, mis sisaldab eFTI määruse kohaldamisalasse kuuluvat õigusnormidega ette nähtud teavet;
b) artikliga 7 on antud komisjonile õigus võtta eFTI määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse eFTI ühine andmekogum[5] ja eFTI andmete alamhulgad[6] ning muudetakse neid;
c) artikli 12 lõikega 5 on antud komisjonile õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada eFTI määrust ning sätestada õigusnormid eFTI platvormide[7] sertifitseerimise ja sertifitseerimismärgi kasutamise kohta, sealhulgas normid sertifitseerimise uuendamise, peatamise ja tühistamise kohta;
d) artikli 13 lõikega 3 on antud komisjonile õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada eFTI määrust ning sätestada õigusnormid eFTI teenuseosutajate[8] sertifitseerimise kohta, sealhulgas normid sertifitseerimise uuendamise, peatamise ja tühistamise kohta.

---

[1] ELT L 249, 31.7.2020, lk 33.
[2] eFTI määruse artikli 18 lõike 3 kohaselt kohaldatakse artikli 2 lõiget 2, artikli 5 lõiget 4, artikleid 7 ja 8, artikli 9 lõiget 2 ja artikli 10 lõiget 2 alates määruse jõustumise kuupäevast.
[3] Vrd artikli 18 lõige 2.
[4] Vrd artikli 5 lõige 1, mille kohaselt on see kuupäev 30 kuud pärast määruse artiklite 7 ja 8 alusel vastu võetud esimeste delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide jõustumise kuupäeva. Viimati nimetatud aktid jõustusid 9. jaanuaril 2025.
[5] „eFTI ühine andmekogum“: terviklik kogum struktureeritud andmeelemente, mis vastab kõigile eFTI andmete alamhulkadele, kus erinevate eFTI andmete alamhulkade ühised andmeelemendid on esitatud ainult üks kord.
[6] „eFTI andmete alamhulk“: struktureeritud andmeelementide kogum, mis vastab õigusnormidega ette nähtud teabele, mida nõutakse eFTI määruse artikli 2 lõikes 1 osutatud konkreetse liidu õigusakti või liikmesriigi õiguse kohaselt.
[7] „eFTI platvorm“: info- ja kommunikatsioonitehnoloogial (IKT) põhinev lahendus, näiteks operatsioonisüsteem, kasutuskeskkond või andmebaas, mis on ette nähtud eFTI töötlemiseks.
[8] „eFTI teenuseosutaja“: füüsiline või juriidiline isik, kes osutab lepingulist eFTI teenust asjaomasele ettevõtjale.

Õigus võtta vastu eespool nimetatud artiklites osutatud delegeeritud õigusakte on komisjonile antud viieks aastaks alates 20. augustist 2020. Kõnealuse õiguse delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

Kooskõlas direktiivi artikli 14 lõikega 2 peab komisjon koostama aruande delegeeritud volituste kohta hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase ajavahemiku lõppu. Käesolev aruanne esitatakse selle kohustuse täitmiseks.

2. Delegeeritud volituste kasutamine

Käesoleva aruande vastuvõtmise kuupäeva seisuga on komisjon kasutanud oma õigust võtta eFTI määruse alusel vastu delegeeritud õigusakte kahel korral:

- 15. juulil 2024 võttis ta kooskõlas artikli 2 lõikega 3 vastu komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2024/2025,[9] millega muudetakse eFTI määruse I lisa B osa, et lisada viited õigusnormidega ette nähtud teabele liikmesriikide õiguses, millest liikmesriigid on eFTI määruse kohaselt komisjonile teatanud.
- 26. juulil 2024 võttis ta kooskõlas artikliga 7 vastu komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2024/2024,[10] et täiendada eFTI määrust seoses eFTI ühise andmekogumi ja eFTI andmete alamhulkade kehtestamisega.

Komisjon ei ole veel kasutanud artikli 12 lõikes 5 ja artikli 13 lõikes 3 sätestatud delegeeritud volitusi. Asjaomased delegeeritud õigusaktid on aga ettevalmistamisel ja komisjon võtab need eeldatavasti vastu 2025. aasta teises kvartalis.

Delegeeritud määrus, millega täiendatakse eFTI määrust seoses eFTI ühise andmekogumi ja eFTI andmete alamhulkade kehtestamisega, võeti vastu pärast eFTI määruse artikli 7 lõikes 3 sätestatud tähtaega 21. veebruari 2023. See tulenes peamiselt andmete kaardistamise ja modelleerimise keerukusest paljude eFTI määruse kohaldamisalasse kuuluvate ELi ja riiklike õigusaktide puhul[11]. Andmete kogumist ja konsulteerimist mõjutas ka COVID-19 kriis, kuna liikmesriikide transpordisektori ametiasutused tegelesid sel ajal kriisiohjega.

Kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes[12] sätestatud põhimõtetega peab komisjon enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerima iga liikmesriigi määratud ekspertidega. Kahe delegeeritud määruse ettevalmistamisel pidas komisjon asjakohaseid ja läbipaistvaid konsultatsioone digitaalse transpordi ja logistika foorumil

[9] ELT L 2024/2025, 20.12.2024.
[10] ELT L 2024/2024, 20.12.2024.
[11] Praegu kuulub määruse kohaldamisalasse 182 ELi ja liikmesriigi õigusakti, mille alusel on loodud sama palju eFTI andmete alamhulki.
[12] ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

(E03280) osalevate liikmesriikide ekspertide ja ettevõtjatega, eelkõige 3. allrühmas: „Elektroonilist kaubaveoteavet (eFTI) käsitlevad delegeeritud õigusaktid“. Eksperdid toetasid delegeeritud määruste sätteid[13].

Kogu menetlus- ja otsustusprotsessi jooksul edastas komisjon asjakohased dokumendid nii Euroopa Parlamendile kui ka nõukogule. Parlament ja nõukogu ei esitanud kahe delegeeritud määruse vastuvõtmisele vastuväiteid.

Komisjon leiab, et eFTI määruse artikli 2 lõikes 3, artiklis 7, artikli 12 lõikes 5 ja artikli 13 lõikes 3 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte peaks säilima seni, kuni eFTI määrust kohaldatakse. Selle eesmärk on tagada eFTI ühise andmekogumi ja eFTI andmete alamhulkade ajakohastamine kooskõlas määruse kohaldamisalasse kuuluvate ELi ja riiklike õigusnormide muudatustega ning asjakohaste ELi või rahvusvaheliste standardite arenguga ning kehtestada nii eFTI platvormide kui ka eFTI teenuseosutajate sertifitseerimise normid ja neid ajakohastada[14].

3. Kokkuvõte

Käesoleva aruandega on komisjon täitnud oma kohustuse esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruanne selle kohta, kuidas ta on kasutanud talle eFTI määruse artikliga 14 delegeeritud volitusi.

Komisjon on kasutanud talle eFTI määrusega antud delegeeritud volitusi aktiivselt ja asjakohaselt. Komisjon leiab, et delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise volituste pikendamine oli ja on asjakohane kooskõlas eFTI määruse artikliga 14 (vaikimisi pikendamine). Selline pikendamine võimaldab komisjonil jätkata eFTI määruse täiendamist ja muuta selle I lisa, tagada eFTI ühise andmekogumi ja eFTI andmete alamhulkade ajakohastamise ning sätete vastuvõtmise sujuva ja turvalise andmevoo tagamiseks eFTI andmevahetuskeskkonnas (eFTI platvormi ja eFTI teenuseosutajate sertifitseerimise normid).

Komisjon palub Euroopa Parlamendil ja nõukogul võtta käesolev aruanne teadmiseks.

[13] Asjaomaste kohtumiste dokumendid ja aruanded on kättesaadavad komisjoni eksperdirühmade ja muude sarnaste üksuste registris (europa.eu).

[14] Tegemist on tehniliste normidega. Need lisatakse (praegu ettevalmistatavatesse) delegeeritud õigusaktidesse, mida komisjonil on õigus eFTI määruse artikli 12 lõike 5 ja artikli 13 lõike 3 kohaselt vastu võtta.